

Presentació

El curs 2007-2008 és indestriable de l'embranchida que suposà per a l'Institut d'Estudis Catalans la celebració del primer centenari de la seva història. Un aniversari que, farcit d'activitats i actes ben diversos, s'allargà fins al gener de 2008, quan tingué lloc la cloenda oficial. Al llarg de tots aquells mesos, l'activitat acadèmica de l'Institut es multiplicà considerablement. Tota la casa (personal, membres de les seccions, socis de les societats filials) s'hi implicà, amb forces i il·lusió.

L'exposició «L'Institut d'Estudis Catalans, 1907-2007. Un segle de cultura i ciència als Països Catalans», insígnia del Centenari, s'engegà l'endemà mateix de la Diada de Catalunya en un acte celebrat a la Casa de Convalescència. La mostra ha servit per a il·lustrar arreu dels països de llengua i cultura catalanes la tasca científica, editorial, de difusió del coneixement i d'assessorament portada a terme per l'Institut en tots els camps del saber. En un format itinerant, s'ha exhibit, entre d'altres, a València, Palma, Maó, Eivissa i Lleida.

Més enllà del Centenari, però, l'Institut no ha cessat en la voluntat d'exercir el seu paper d'acadèmia de les ciències i les humanitats del nostre país i ha seguit treballant en tots els àmbits que li són propis.

Prova que l'Institut d'Estudis Catalans segueix creixent any rere any ha estat la incorporació de dues noves societats com a filials de l'IEC. La Societat Catalana de Terminologia i la Societat Catalana de Sociolingüística formen part del conjunt de societats filials de l'Institut, que ja en sumen vint-i-vuit i presenten entre totes gairebé nou mil tres-cents socis. A banda d'això, l'Institut està vinculat a una dotzena d'altres institucions mitjançant convenis i acords diversos.

El dinamisme de l'Institut es deixa veure també en les activitats acadèmiques i institucionals, les quals (en forma de sessions, debats, taules rodones, jornades, trobades i seminaris, entre altres) són el fonament de l'acadèmia. Cal destacar-ne el nombre elevat, gairebé quatre-cents vuitanta, xifra que palesa la bona salut en què es troba la nostra ja centenària institució. A més a més, hem de destacar que gran part de les activitats que s'hi recullen han tingut lloc fora de la Casa de Convalescència. L'Institut, per tant, es desenvolupa cada cop més de portes enfora.

L'Institut, que és l'acadèmia catalana de les ciències i les humanitats, i les seves seccions i societats filials fan declaracions públiques sobre temes diversos i també assessoren les principals institucions del país. Destaquem la seva col·labo-

ració en l'*Anàlisi del metabolisme energètic de l'economia catalana* (AMEEC), la proposta de dictamen sobre el document *Bases per a la Llei d'educació de Catalunya. Una llei de país* i l'informe sobre el Pla Director de Mobilitat de la Regió Metropolitana de Barcelona.

L'Institut ha publicat al llarg del curs acadèmic nombrosos llibres, monografies, revistes, opuscles, diccionaris, etc., d'entre els quals, com a tria ben personal, destacaríem el *Petit atlas lingüístic del domini català*, versió reduïda i més manejadissa de l'*Atlas lingüístic del domini català*; el diccionari d'hebreu modern reallitzat per la Societat Catalana d'Estudis Hebraics; *Les cartes portolanes: La representació medieval d'una mar solcada*, i *La situació sociolingüística als territoris de parla catalana a l'inici del segle XXI*.

Pel que fa al portal de revistes científiques, que permet l'accés a un nombre cada cop més gran de revistes i articles, les xifres són satisfactòriament superiors a les d'anys anteriors. Hem augmentat les revistes científiques (de quaranta-una a quaranta-quatre), els números publicats, els articles i també el nombre de números i articles en línia. Aquests últims han passat de dos mil nou-cents a prop de tres mil vuit-cents.

Quant als Premis Sant Jordi, atorgats per promoure l'alta recerca científica en tots els àmbits de la cultura catalana, aquest any s'han lliurat vint-i-set premis i catorze borses d'estudi.

L'IEC té engegats noranta programes de recerca. Hi participen els membres de les seccions i d'algunes societats filials i també investigadors de fora de l'Institut.

El pressupost que ha fet possibles totes aquestes activitats ha estat el 2007 de poc més de 13.800.000 euros. Pel que fa a l'any 2008, aquesta xifra ha disminuït i s'ha tornat a acostar a la d'anys anteriors. No cal perdre de vista que el pressupost del 2007 fou més alt a causa de la celebració del Centenari de l'Institut.

Al llarg d'aquest curs acadèmic han ingressat a l'IEC vuit membres numeraris nous i dos han passat a emèrits. S'hi han incorporat també divuit membres corresponents. L'Institut compta amb cent vuitanta membres numeraris i emèrits i seixanta-vuit de corresponents.

Malauradament, hem hagut de lamentar el traspàs de tres membres molt estimats: el doctor en farmàcia i medicina Jordi Gras i Riera, adscrit a la Secció de Ciències Biològiques; aquell qui fou president de l'Institut entre 1987 i 1995, l'il·lustre historiador Emili Giral i Raventós, adscrit a la Secció Històrico-Arqueològica, i el filòleg Rafael Caria, membre corresponent traspassat l'abril de 2008 a la seva terra de l'Alguer. Per a tots ells, el nostre record més emotiu.

Durant aquest curs l'Institut ha endegat les tasques de reflexió externa i interna que hauran de proporcionar les direc-

trius d'unes orientacions estratègiques que hauran de traçar la ruta de la casa al llarg del proper decenni.

Com ha fet fins ara, l'Institut d'Estudis Catalans maldarà per treure el màxim profit dels recursos amb què compta i els esmerçarà per produir, fomentar i difondre la ciència i l'alta cultura a tots els Països Catalans i al món, tot

seguint les indicacions de les esmentades orientacions estratègiques i responent així a la voluntat universalista d'una institució ja centenària que, des de la defensa dels seus principis, vol projectar-se cap a l'esdevenidor.

JOANDOMÈNEC ROS
Secretari general